

"İhfâ ve havf riyadandır. Farzda riya yoktur. Bu zamanın en büyük farz vazifesi ittihad-ı İslâmdır." Devamıyla izahı nasıldır?

"İhfâ ve havf riyadandır. Farzda riya yoktur. Bu zamanın en büyük farz vazifesi ittihad-ı İslâmdır. İttihadın hedef ve maksadı, o kadar uzun, münşaiib ve muhit ve merakiz ve meabid-i İslâmiyeyi birbirine rapt ettiren bir silsile-i nuraniyi ihtizaza getirmekle, onunla merbut olanları ikaz ve tarik-i terakkiye bir hâhiş ve emr-i vicdanî ile sevk etmektir."(1)

İslam birliği yolunda gizlenmek ve korkmak, riya ve gösteriş gibi haram ve günahdır. Öyle ise İslam toplumları ve devletleri İslam birliği yolunda gizlenip korkmasınlar, cesur ve açıktan ilan etsinler ve çekinmesinler. Farz olan İslam birliğinde cesur ve açık olmak riya değil sevaptır; zira farzların izhar ve ilan edilmesi riya değil fazilet ve sevap olarak addedilmiştir.

Bu İslam birliğinin temin edilmesinde her ferдин vicdani ve imani sorumluluğu vardır ve bu uzun soluklu bir mücadeledir. Öyle ise her bir fert kendi üzerine düşen vazifesinde açıktan ve cesur bir şekilde bu kutlu yola katkıda bulunmalıdır ve başkalarına da örnek teşkil etmelidir, bu kolektif bir ibadettir, izhar ve ilanı daha sevaptır.

- Neden farzda riya olmaz veya sünnette riya olur mu?

Nafile ile farzı ayıran en önemli unsur, Allah'ın emridir. Emirde zaruret ve zorunluluk hükmederken nafilde irade ve azim esastır.

İrade ve azimde de insanın benliği vardır. Yani insan kendi irade ve azmi ile bir şeyi yaptığı zaman, o şeyden kolaylıkla bir fayda umar ve bir beklenti içine düşebilir. Bu da riya ve ucub gibi manevi hastalıkların nafile ameller içine sızmasına kolay bir zemin ihzar eder. Bu yüzden nafile ibadetlerin mümkün mertebe **ihfa edilmesi** tavsiye edilmiştir.

Halbuki emir ile yapılan ibadette kişi her ne kadar irade ve azmini kullanıyor olsa da sonuçta emirden gelen zaruret ve zorunluluk payı insan benliğine bir set çeker ve bu amelin Allah'ın emri ile olduğu mülahasasını insana enjekte eder ve insan bir parça kendini riyadan koruyabilir.

Bu yüzden "**Farzlara riya girmez.**" denilmiş ve farzların izharı istenmiştir. Yani farz ibadetlerin izharı makbul iken, nafile ibadetlerin ihfası makbuldür. Peygamber Efendimiz (asm)'in "**gizleyin**" tavsiyesi nafile ibadetler içindir, farz olan ibadetler için değildir. Zekatın açıktan verilmesinin tavsiye edilmesi, sadakanın verilmesinde ise, sağ elin verdiğini sol elin duymaması hükmünün konulması gibi...

- Bu ifadede geçen "**farz vazife**" tabirini nasıl anlamalıyız?

"Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını uzlaştırıp ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız. Yine siz, tam ateş çukurunun kıyısındaiken, oradan sizi kurtardı. Umulur ki hidayete erersiniz diye, Allah, size ayetlerini böyle açıklar." (Al-i İmran, 3/103)

"Mü'minler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını bulup -düzeltin ve Allah'tan korkup- sakının; umulur ki esirgenirsiniz." (Hucurat, 49/10)

"Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin, çözümlüp yığınlaşsınız, gücünüz gider. Sabredin, şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir." (Enfal, 8/46)

"İnkâr edenler de birbirlerinin velileridir. Eğer siz bunu yapmazsanız (birbirinize yardım etmez ve dost olmazsanız) yeryüzünde bir fitne ve büyük bir bozgunculuk (fesat) olur." (Enfal, 8/73)

"Ve haklarına tecavüz edildiği zaman, birlik olup karşı koyanlardır." (Şura, 42/39)

Şüphesiz Allah, kendi yolunda, sanki birbirlerine kenetlenmiş bir bina gibi saf bağlayarak cehd edenleri (mücadele edenleri) sever." (Saff, 61/4)

Allah'ın Kur'anda geçen her emri ve "**böyle yapın**" dediği fiiller, Şafiilere göre farz, Hanefilere göre vacibdir. Görüldüğü gibi ayetler içinde birlik ve beraberliği emreden ayetler olduğu gibi, tavsiye niteliğinde olanlar da var. Dolayısı ile "**İttihad-ı İslam farzdır.**" hükmü doğru ve mutabık bir hüküm oluyor.

Çünkü Müslümanların dünya ve ahiret saadeti bu birlik ve beraberliğe bağlı bir durumdur. Halihazırda Müslümanların sefil, fakir ve dinden uzak bir hayat sürmelerinin temel nedenlerinden birisi de birlik ve beraberlik içinde

olamamalarıdır.

“Kendisine apaçık deliller geldikten sonra, parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. Onlar için kıyamet günü büyük azap vardır.” (Âl-i imran, 3/105)

Bu ayette İslam birliğine zarar verenlerin azapla tehdit edildiğini görüyoruz. Azap ise farz olan bir şeyin terki ile mümkündür.

- Üstad "**Bu zamanın en büyük farz vazifesi ittihad-ı İslâmdır.**" dediği halde, aynı Üstad'dan ders alıp, aynı eserleri okuyanlar bile farklı hizmet metodları ile hareket edip cemaatin birliği sağlanamadı. Bu ifadeyi nasıl anlamalıyız?

Namaz kılmak farzdır, ama Müslümanların çoğu bu farzı yerine getirmiyor. **“Bu zamanın en büyük farz vazifesi, ittihad-ı İslâmdır.”** cümlesi de bir tespittir, ama bu tespite bazı Müslümanlar uymuyor. Yani Üstadımız bu cümlede kısa dönemde gerçekleşecek bir vaatte bir müjdede bulunmuyor ki, **"dediği olmadı"** gibi bir tenkide medar olsun.

Müslümanlar arasındaki manevi hastalıklar tedavi edilmediği müddetçe bu birlik ve beraberlik asla sağlanamaz. Manevi hastalıkların ne olduğu ve çözümleri ise [ihlas](#) ve [Uhuvvet](#) risalelerinde çok güzel ve veciz bir şekilde ifade edilmektedir.

Özetle [ihlas](#) ve [Uhuvvet](#) risaleleri uygulanıp hayata geçirilmediği sürece, bu dağınıklık bu ihtilaflar da devam edip gider.

Müslümanların farklı mezhep, meslek ve meşrepte olmaları, zannedildiği gibi İslam birliğine zarar vermiyor, aksine fayda ve güzellik katıyor. Asıl İslam birliğine zarar veren şeyler, iman zayıflığı, ibadetlerdeki noksanlıklar ve ahlaki çöküntülerdir. **Bunların tedavisi ise kuvvetli iman, ihlaslı ibadet ve güzel ahlaktır.** Bunların ihya edilmesi gerekiyor...

(1) bk. [Divan-ı Harb-i Örfî, Sada-yı Hakikat.](#)